

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความรู้และการบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือของบุคลากรด้านสุขภาพในโรงพยาบาลลำปางครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และการบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือของบุคลากรด้านสุขภาพในโรงพยาบาลลำปาง วิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรด้านสุขภาพในโรงพยาบาลลำปาง จำนวน 985 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (รุ่งทิwa หมื่นปา, 2552) จากประชากรทั้งหมดจำนวน 985 คน (สถิติอัตรากำลังโรงพยาบาลลำปาง, 2552) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (Proportional random sampling) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 113 คน ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความรู้และการบริโภค โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ การศึกษา ลักษณะงาน ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับผักพื้นบ้านภาคเหนือ ลักษณะคำถามเป็นแบบถูก - ผิดและนำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ โดยแบ่งคะแนนความรู้เป็น 3 กลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความรู้ด้านสุขภาพจึงใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

คะแนนต่ำกว่า 50	คะแนน	หมายถึง	ความรู้อยู่ในระดับ ควรปรับปรุง
คะแนนระหว่าง 50-79	คะแนน	หมายถึง	ความรู้อยู่ในระดับ พอใช้
คะแนนมากกว่า 79	คะแนน	หมายถึง	ความรู้อยู่ในระดับ ดี

ส่วนที่ 3 การบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือ ด้านความถี่ในการบริโภค เหตุผลที่เลือกบริโภค แหล่งที่ได้มา ชนิดและลักษณะประเภทผักพื้นบ้านที่บริโภค รสชาติของผักพื้นบ้านที่บริโภค โดยมีคะแนนเป็นแบบมาตราประเมินค่ามี 4 ระดับ ดังนี้

บริโภคมากกว่า 6	มือ ต่อ สัปดาห์ ให้	3	คะแนน
บริโภค 4-6	มือ ต่อ สัปดาห์ ให้	2	คะแนน
บริโภค 2-3	มือ ต่อ สัปดาห์ ให้	1	คะแนน
บริโภคน้อยกว่า 2	มือ หมายถึง ไม่เคยบริโภคเลยให้	0	คะแนน

การแปลผลคะแนน แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

2.5-3.0	หมายถึง	การบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือระดับ ดีมาก
1.5-2.49	หมายถึง	การบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือระดับ ดี
0.5-1.49	หมายถึง	การบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือระดับ พอใช้
น้อยกว่า 0.5	หมายถึง	การบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือระดับ ต้องปรับปรุง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา แก่ไขสำนวนภาษา ความชัดเจนในเนื้อหาและพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.89

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับบุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแม่ทา จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน แล้วนำผลคะแนนมาคำนวณหาความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

2.1 แบบสอบถามความรู้ของผักพื้นบ้านภาคเหนือนำผลคะแนนมาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Kuder – Richardson (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

2.2 แบบสอบถามการบริโภคผักพื้นบ้านภาคเหนือนำผลคะแนนมาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

การพิทักษ์สิทธิ

ผู้ศึกษาแจ้งการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการทำแบบสอบถามซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธโดยไม่เกิดผลเสียหายต่อกลุ่มตัวอย่างไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างตกลง ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและลงชื่อในใบยินยอมแล้วผู้ศึกษาจึงเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 30 พฤษภาคม 2553 ได้ตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ